

MĂRTURIE FOTOGRAFICĂ PRIVIND EXTRACȚIA PETROLULUI LA DOICEȘTI

Georgeta Vlășceanu

Recent, în urma cercetărilor de teren, întreprinse în scopul descoperirii unor noi mărturii istorice, de către membrii O.P.C.N. Dîmbovița, au fost depistate la școala generală Doicești documente fotografice relevante pentru extracția petrolului în această localitate, la sfîrșitul primului deceniu al secolului XX.

Terenurile petrolifere din această localitate, situate în majoritatea lor în punctul „Modoloaia“, au fost concesionate de proprietarii lor lui V. V. Davidescu, domiciliat în Ploiești, pe termen de 20 ani, în scopul „explorării și exploatării păcurei, țifeiului, ozocheritei“¹. Devenit proprietar al acestor terenuri, în urma concesiunii făcută de locuitorii din Doicești, el va ceda „societății petrolifere Astra, toate drepturile de concesiune și arendare, autentificate de tribunalul Dîmbovița la numărul 1028/1908 și transcrise în registrul special la numărul 1207/1908 și prin contractul de concesiune și arendare autentificat de Tribunalul Prahova la numărul 290/1908 și transcrise în registrul special la numărul 25/1908. Prin această concesiune, societatea Astra devine proprietară pentru suma de 7000 lei“². Același proprietar cedează societății Astra și terenurile petrolifere concesionate de locuitori în anul 1909³; prețul tuturor concesiunilor făcute de V.V. Davidescu societății Astra la înființarea ei se ridică la 10.000 lei⁴.

Societatea Astra mai deținea terenuri petrolifere în Doicești, așa cum reiese din actul constitutiv, terenuri ce aparțineau unui acționar al Astrei. C.M. Pleyte Mz., aflate pe fosta mașie Rasty din Doicești. Societatea Astra deținea terenuri petrolifere la Moreni, Piscuri, Bana, Cîmpina. Băicoi și Doicești, iar în primul an de funcționare avea o producție de 340.000 tone, reprezentînd 25 la sută din producția țării⁵. Se pare, că producția mare de petrol dată de societatea Astra, constituia unul din motivele înființării unei societăți la Tîrgoviște, de către „Isak Haiman, Ilie Anghelescu, Vasile Dumitrescu, Giungălea, Ion Dumitrescu, I. Bucșeneanu, Dimitrie Vairof, toți comercianți din Tîrgoviște, ce aveau ca scop exploatarea fabricilor de petrol și derivatelor lor din comuna Colanu și Doi-

1. Arh. St. Dîmbovița, fond Primăria comunei Doicești, dos. nr. 3/1909, f. 81, 97, 101, 103, 157.

2. *Ibidem.* f. 87.

3. *Ibidem.* f. 148.

4. *Ibidem.* f. 188.

5. *Ibidem.* f. 131.

Fig. 1

cești”⁶. Societatea înființată în 1909. devenea persoană juridică de sine stătătoare. fiind administrată de Isak Haimovici. avind sediul în Tirgoviște.

Creșterea cererilor de petrol a dus la perfecționarea sistemelor de sondaj, de exploatare a petrolului. În secolul XIX extracția țiteiului se făcea pe scară largă prn sistemul puțurilor cu hecne⁷, sistem ce va deveni incompatibil cu creșterea cererilor de petrol. În acest sens „pe la anul 1863 s-a încercat la noi exploatarea petrolului cu sonde mecanice, în scopul de a ajunge cât mai repede la adâncimi mai mari”⁸. Până la perfecționarea acestui sistem de forare mecanică, „sistemul de extracție cu hecnă sau trepedul — extracție prin bățași a continuat să fie folosit în unele șantiere din Moldova”⁹.

Fapt e că asemenea procedeu a avut o mai largă răspîndire, fiind întilnit ca atare și în Muntenia, la începutul secolului nostru,¹⁰ pentru zona Dimboviței semnalăm utilizarea sistemului de extracție a petrolului prin intermediul hecnei, la Doicești în primul deceniu al secolului XX.

6. Gh. Răvaș, *Din istoria petrolului românesc*, E.S.P.L.P., Buc., 1955, p. 80.

7. Arh., St. Dimbovița, fond Primăria comunei Doicești, dos. nr. 3/1909, f. 84-85.

8. Dispozitiv folosit și la extracția apei de la mare adâncime, acționat de forța animală și care se mai folosea și în secolul XX. (vezi fig. 1).

9. ****Industria petrolului din România în 1909*, Tipografia Curții Regale, Buc., p. 68.

10. Gh. Răvaș, *op. cit.*, p. 16.

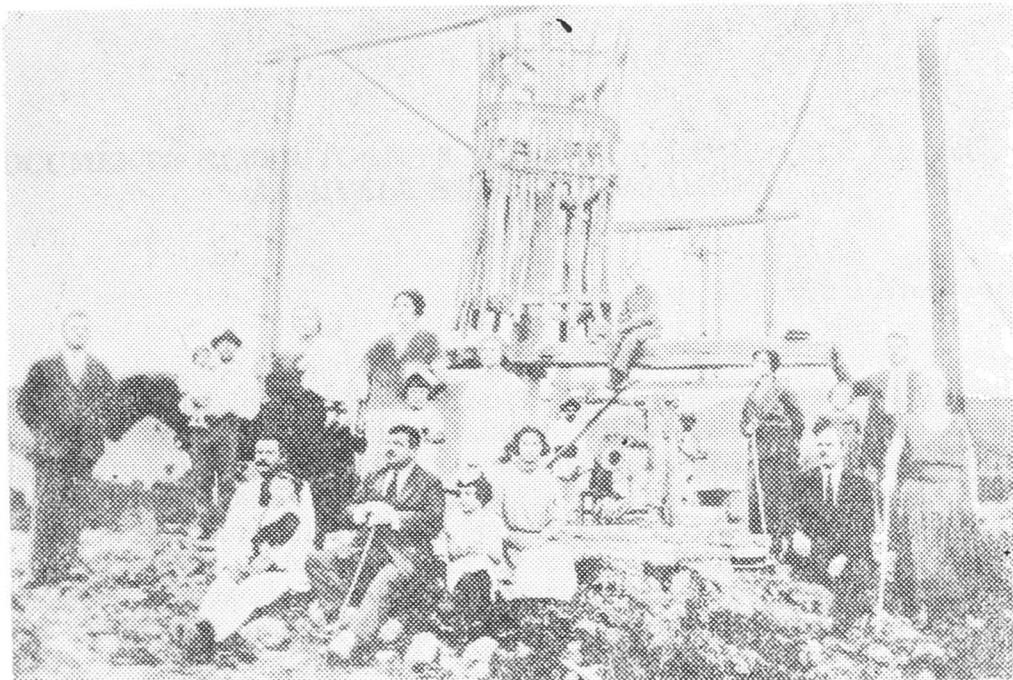

Fig. 2

Documentul fotografic descoperit, redă o imagine sugestivă a modului de exploatare a petrolului : se remarcă puțurile cu hecne amplasate pe o colină împădurită, ce oferea materia primă (lemnul) pentru schelă. Pentru a se asigura aerisirea puțurilor și de altfel și securitatea muncitorilor în timpul când aceștia săpau, se aplică metoda „foalelor de suflat aer“ și a gurilor de ventilație.

După cum reiese din fotografie, țițeiul era depozitat în rezervoare de lemn (butii introduse în împletituri de nuiete) aflate în imediata apropiere a locului de extracție ; de aici țițeiul se transporta prin conducte în rezervoare speciale din metal. (fig. 2).

Numărul mare de puțuri amplasate pe o suprafață mică, denotă existența unei exploatări intensive și a unei producții mari în zona Doicești, în primul deceniu al secolului XX.

